

ΕΠΙΣΤΗΜΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΕΤΟΣ Β'.
ΑΡΙΘ. 14

Ἐν Πειραιεὶ Ἰούλιος
1884

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
Α. Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΠΑΝΟΡΘΩΜΑΤΑ

ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Π. ΚΡΕΜΟΥ

Δ'.

Περὶ Ἀντωνίου Ἰ. Κριεζή.

(Συνέχεια τοῦ ἐν ἀριθ. 13 σελ. 201)

Ἐν τῷ ἐφοδιαστικῷ ἢ διπλώματι τῶν ἱερέων, οὗ πλάτος 0,21, μῆκος δὲ 0,30, τῷ ἀπεικονισθέντι ἐν σελίδι 200 τοῦ Ἀπόλλωνος, τὰ μὲν ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς τῷ ὄρῳντι σημαίας κεφαλαία γράμματα ΗΕΑ σημαίνουσιν: «ἡ ἐλευθερία»· τὰ δ' ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ΗΘΣ—«ἡ θάνατος», ἥτοι ὁμοῦ: «ἡ ἐλευθερία ἢ θάνατος». Οἱ δὲ δύο κοντοὶ τῶν λογχοφόρων σημαίων διασταυροῦνται πρὸς τὰ κάτω ἄκρα ἐν στέμματι ἑλίας, οὗ ἐν τῷ μέσῳ σταυρός. Τὸ δὲ στέμμα ἐρείδεται ἐπὶ πλινθίου ἰδιωτικῆς κατασκευῆς κατὰ πλάτος μὲν διὰ δεκαεξὶ λευκῶν ταινιῶν, κατὰ μῆκος δὲ διὰ δύο διαγωνίων ὁμοίως λευκῶν χιαστὶ κειμένων. Ὑποκάτω δὲ εἶναι γεγραμμένον διὰ συμβολικῆς γραφῆς τὸ κείμενον τοῦ διπλώματος, οὗ τὸν νοῦν μετηνέγκαμεν. Συνήθως τὸ κείμενον τοῦ διπλώματος ἄρχεται ἀπὸ τῆς λέξεως: «καθερρόν», ἑλλειπούσης τῆς ἀρχῆς: «Ἰς το ὄνομα τις μελουσις σοτιρίας». Δυσεξήγητος δὲ μένει ἡ χρονολογία: «ἰς τας 20 τον φιλικόν». Τί ἄρα γε σημαίνει; Ὁ μακαρίτης Ἰωάννης Φιλήμων τὴν χρονολογίαν: «το ἰκοστο προτο τον Φιλικόν», ἣν εὗρεν ἐν τινὶ ἐφοδιαστικῷ, ὅπερ κατεχώρισεν ἐν τῷ περὶ φιλικῆς ἐταιρίας συγγράμματι αὐτοῦ (σελ. 167) θεωρεῖ ὡς λάθος γράφων: «Συμπεραίνομεν ὅτι ὁ κατηγῆσας ἔγραψε κατὰ λάθος τὸ «τῶν Φιλικῶν» ἀντὶ τοῦ τῶν Χριστιανῶν: «ἥτοι ἀπὸ Χριστοῦ». Ἀλλ' ἡ θεωρία αὕτη τοῦ φιλίστορος ἀνδρὸς εἶναι

πλημμελής, διότι καὶ ἐπὶ ἄλλων ἐφοδιαστικῶν, ὅπερ ἐγὼ εἶδον, ἀπαντᾷ, ἐξ οὗ δῆλον ὅτι ἦν πραγματικὴ χρονολογία τῶν Φιλικῶν μυστικῇ, ἥς ἡ ἐννοία ἀδελφός ἐρμηνευθήσεται δ' ὁμοῦς αὕτη, ἐπειδὴν πολλὰ ἐφοδιαστικὰ παραβληθῶσι διαφόρων χρόνων. Ἐν ταῖς συνθηματικαῖς τῆς ἀναγνωρίσεως ἐρωτήσεσι καὶ ἀποκρίσεσι τῶν ἱερέων γίνεται μνεία τοῦ ἀριθμοῦ 16. Μὴ ἄρα ὁ ἀριθμὸς οὗτος σημαίνει μυστικῶς τὸν χρόνον τῆς ἰδρύσεως τῆς ἐταιρίας ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ῥήγα; Διότι ἐκεῖνος μὲν ἐτελεύτα τῷ 1798 καὶ οὐχὶ τῷ 1797 ὡς πλημμελῶς ἔχει ὁ Φιλήμων καὶ πάντες οἱ κατ' αὐτὸν γράψαντες, ἡ δ' ἐταιρία συνέστη τῷ 1814 ἥτοι 16 ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ῥήγα. Ἐπὶ τέλει δὲ τοῦ κειμένου τοῦ διπλώματος κεῖται Δ μετὰ στιγμῆς ἐν τῷ κέντρῳ αὐτοῦ. Τί δηλοῖ; Ἀναμφιλέτως τὸ ὄνομα τοῦ κατηγητοῦ, ὅπερ καὶ τοῦτο ἐρμηνευθήσεται, ὅταν πολλὰ διπλώματα γνωστῶν κατηγητῶν καὶ κατηχημένων συλλεχθέντα παραβληθῶσιν. Καὶ ταῦτα μὲν τό γε νῦν περὶ τοῦ διπλώματος ἢ ἐφοδιαστικοῦ τῶν ἱερέων τῆς ἐταιρίας τῶν Φιλικῶν.

Τὸ δὲ συμβολικὸν ἀλφάβητον τῆς ἐταιρίας ἦν τότε:

α β γ δ ε ζ θ ι κ λ μ ν ο π ρ σ τ φ χ ου ξ ψ
η ξ υ ψ ω 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 α β γ δ ε 4α 9α.

Ἐντεῦθεν φανερόν ὅτι ἐκ τῶν 24 γραμμάτων τοῦ ἀλφάβητου ἔλειπον τὰ η καὶ ω· δὲν μετεχειρίζοντο δὲ οὔτε διφθόγγους οὔτε στιγμάς οὔτε πνεύματα οὔτε ἄλλα σημεία γραμματικὰ. Τοῦτο δὲ μὴ εἰδότες τινὲς ἐδόξασαν ὅτι τῆς ἐταιρίας οἱ ὁπαδοὶ ἦσαν γραμμάτων ἀδαεῖς, ἰδόντες μεθρημνευμένα ἐφοδιαστικὰ ἢ ἄλλα ἔγγραφα τῶν ἐταίρων αὐτῆς. Σημειωτέον δὲ ὅτι κατ' ἀρχὰς μὲν ἀπαντα τὰ ἔγγραφα ἐγράφοντο διὰ τῆς συνθηματικῆς γλώσσης· εἶτα δὲ μόνον τὸ ἐφοδιαστικὸν καὶ τὰ λίαν σπουδαῖα καὶ μυστικά. Ἀλλ' ἐπειδὴ

δημέραι ἐπολλαπλασιάζοντο τὰ ἔγγραφα, μετεχειρίζοντο καὶ τὴν σκυτάλην, μὴ οὖσαν ὅμως ῥάβδον ὡς παρὰ τοῖς παλαιοῖς Σπαρτιάταις, ἀλλὰ τεμάχιον χάρτου διατομὰς ἔχοντος ἐν σχήματι παραλληλογράμμου. Ὅσακις δ' ἤθελετις νὰ γράψῃ, ὑπέβαλλε χάρτην ἰσομεγέθη τῇ σκυτάλῃ καὶ ἐν μὲν τοῖς παραλληλογράμμοις ἔγραφε διὰ τοῦ συνήθους ἀλφαβήτου, οὐχὶ διὰ τοῦ κρυπτογραφικοῦ, ὅσα ἠθούλετο, εἴτα δ' ἐπλήρου τὰ κενὰ οὕτω πως, ὥστε καὶ μετὰ τῶν ἀσχέτων πρὸς τὰ ἐν τοῖς παραλληλογράμμοις συμπληρωμάτων νάποτελῇται ἔννοια πλήρης, ἵνα οὕτως εὐκολώτερον ἐξαπατᾶται ὁ ἀναγνώστης. Ὁ λαμβάνων δ' ἐταῖρος τὸ γεγραμμένον ἐφήρμοζεν ἐπ' αὐτοῦ ἢν εἶχεν ἀπαράλλακτον τῇ τοῦ γράφοντος σκυτάλῃν, καὶ οὕτως ἀκόπως ἀνεγίνωσκε τὰ ἐν τοῖς παραλληλογράμμοις ὑποκείμενα παρορῶν πάντα τὰλλα. Ἀλλὰ περὶ σκυτάλης θὰ εἰπωμεν ἄλλοτε καὶ τινα πλείω, ὅτε παρατεθήσεται καὶ σχῆμα αὐτῆς πρὸς εὐκολωτέραν τοῦ πράγματος κατάληψιν, περὶ ἧς οὐδεὶς οὐδὲν ἔγραψέ τι μέχρι τῆς σήμερον.

Ὅπως δὲ γράφοντες μετεχειρίζοντο συμβολικὴν ἀλφάβητον, οὕτω καὶ πρὸς ἀμοιβαίαν ἀναγνώρισιν ὑπέβαλλον ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις συνθηματικάς, ὧν αἱ ἐν τοῖς ἔγγραφοις τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Κριεζῆ ἔχουσιν ὡς ἐξῆς:

«Οἱ λόγοι τῶν Συστημένων:

λέγει ὁ πρῶτος: ἀπὸ πολὺ τὸ ἐπιθυμοῦσα.

λέγει ὁ δευτέρος: ὁμοίως καὶ ἐγώ.

Οἱ λόγοι τῶν Ἱερῶν:

ἐρώτησις — πόσα ἔχεις;

ἀπόκρισις — ὅσα ἔχεις.

ἐρώτησις — πόσα;

ἀπόκρισις — 16 τῶν φιλικῶν.

ἐρώτησις — τίποτες περισσύτερον;

ἀπόκρισις — εἰπέ με τὸ πρῶτον στοιχεῖον, νὰ σέ εἰπῶ τὸ δεύτερον:

ὁ πρῶτος — χ:

ὁ δευτέρος — α:

ὁ πρῶτος — κ:

ὁ δευτέρος — ι:

Χ τὸ ἄνωθεν. ἡ πρῶτος — κ:

Θ τὸ κάτωθεν. ἡ δευτέρος — ι:

Οἱ λόγοι τῶν τε Συστημένων καὶ Ἱερῶν εἰνεῖ ἑλληπότεροι τῶν ἐν τῷ εἰρημένῳ τοῦ Φιλήμονος συγγράμματι κειμένων (ὅρ. σελ. 151, 168), ὅπερ δηλοῖ ὅτι ἕνεκα τῆς συχνῆς χρήσεως ἡλλοιοῦντο.

Ὅπως δὲ τὰ πάντα τῆς ἐταιρείας τῶν Φιλικῶν σὺν τῷ χρόνῳ μετεβλήθησαν, οὕτω καὶ τὰ τῆς κατηχήσεως παραγγέλματα καὶ οἱ ὅροι, ὡς δῆλον γίνεται καὶ ἐκ τῶν τοῦ Κριεζῆ, ἅτινα γεγραμμένα τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ χειρὶ κατὰ χωρίζομεν ἐνταῦθα, ὅπως ἔχουσιν.

«Ἀπὸ τὸ 2. Μέρ. Β'.

«Μετὰ μίαν ἢ δύο νύκτας, ἀφοῦ δοκιμασθῇ καλῶς καὶ ἀκριβῶς, σιωπῶντες πηγαίνετε εἰς ἀσφαλὴ μέρος· καὶ κατὰ ἄ.

ἐτοιμάζεις μίαν τράπεζαν καὶ ἐπάνω εἰς τὴν τράπεζαν βάλλεις τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιον ἢ μίαν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ. Ἐπειτα ὁ κατηχούμενος πρέπει νὰ ἐπιθέσῃ τὸ συνειθισμένον κηρίον ἐπάνω εἰς τὴν αὐτὴν τράπεζαν καὶ νὰ στέκῃ μετ' εὐλαθείας. Ὁ δὲ κατηχητὴς ἐξετάζει αὐτὸν ἐκ γ'. λέγων: «Ἀδελφέ, ἀνίσως στοχάζησαι τὸν ἑαυτὸν σου ἀνάξιον καὶ ἀδύνατον εἰς τοῦτο τὸ φορικτόν, θεῖόν τε καὶ ἱερὸν Μυστήριον, ἰδοὺ ἔχεις καιρὸν νὰ ἀπομακρυνθῇς· ἐπειδὴ, ἀδελφέ, ὁ δεσμός, εἰς τὸν ὁποῖον ἐμβαίνει, εἶνε μέγας καὶ μόνον ὁ θάνατος ἡμπορεῖ νὰ τὸν διαλύσῃ καὶ ὕστερον ἀπὸ μίαν ὥραν ἢ μεταμέλειά σου εἶνε ἀσυγχώρητος». Ἀφοῦ λοιπὸν συλλογισθῇ ὀλίγην ὥραν καὶ τὸν ἰδῇς ὅτι εἶνε ἀμετάθετος, τότε γονατίζει μετὰ τὸ δεξιὸν γόνα μόνον πλησίον τῆς τραπέζης καὶ τὸν βάλλεις νὰ κάμῃ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ τρις καὶ νὰ ἀνασπασθῇ τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιον καὶ ἀνάπτει τὸ συνειθισμένον κηρίον (κίτρινον) καὶ σθένετε κάθε ἄλλο φῶς καὶ διδτε εἰς τὸ ἀριστερόν του χέρι· καὶ τότε τὸν λέγεις: «Αὐτὸ τὸ κηρίον εἶνε ὁ μόνος μάρτυς, ὅπου ἡ δυστυχισμένη πατρίσμας λαμβάνει, ὅταν τὰ τέκνα τῆς κάμουν τὸν ὅρκον διὰ τὴν ἐλευθερίαν.» Καὶ κάμνων ἀπαξ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ, σὺ ὁ ἀνάδοχος ἀναγινώσκεις καὶ ὁ ἀναδεξιμνὸς τὸν ἐπαναλαμβάνει τὸν μέγαν τοῦτον ὅρκον μετὰ ὅλον τὸ ἀνῆκον σέβας τῆς ἱερότητος καὶ μεγαλειότητος τοῦ πράγματος».

«Ν3. Ὁρκος ὁ μέγας.

«Ἐνώπιον τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ! αὐτοθελήτως ὁρκίζομαι ὅτι θέλει εἶμαι πιστὸς εἰς τὴν ἐταιρίαν κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα, καὶ δὲν θέλει φανερώσω τὸ παραμικρὸν ἀπὸ τῶν σημειᾶ της καὶ λόγους της, μήτε θέλει δώσω νὰ καταλάβουν ποτὲ ὅτι ἐγὼ ἤξεύρω τίποτε περὶ αὐτῆς κατ' οὐδέναν τρόπον μήτε εἰς συγγενεῖς μου μήτε εἰς πνευματικόν μου μήτε εἰς φίλον μου. Ὁρκίζομαι ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θέλει ἐμβῶ εἰς καμμίαν ἄλλην ἐταιρείαν, ὅποια καὶ ἂν εἴναι, μήτε εἰς κανένα δεσμὸν ὑποχρεωτικόν· ἀλλὰ μάλιστα ὅτι δεσμὸν ἤθελεν ἔχω εἰς τὸν κόσμον, θέλω τὸν νομίζει πάντῃ ἀδιάφορον ὡς πρὸς τὴν ἐταιρείαν καὶ ὡς μηδενικόν.

Ὁρκίζομαι ὅτι θέλει θρέφω εἰς τὴν καρδίαν ἀδιάλλακτον μῖσος ἐναντίον τῶν τυράννων τῆς πατρίδος μου, τῶν ὀπαδῶν καὶ ὁμοφρόνων τούτων θέλει ἐνεργῶ παντὶ τρόπῳ πρὸς βλάβην τους· καὶ, ὅταν ἡ περίστασις τὸ συγχωρήσῃ, τὸν ἐξολοθρευμόν τους. Ὁρκίζομαι ὅτι θέλει ὑποτάσσεσθαι εἰς τὴν ἀρχὴν θέλει ἐνεργῶ μετὰ ὅλην τὴν ἱερότητα καὶ σέβας εἰς τὰς προσταγὰς της, καὶ δὲν θέλει ἀπομακρύνωμαι ποσῶς ἀπὸ τούτων κανόνων της. Ὁρκίζομαι ὅτι θέλει ἀπαχρυνῶ ἀόκνως διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἐταιρείας καὶ τῶν μελῶν της· θέλει προλαμβάνω μετὰ τὸν κίνδυνον τῆς ζωῆς μου κάθε ἐπιβουλὴν ὅπου ἤθελεν ἐνοήσω ἢ γενικὴν ἢ μερικὴν· θέλω γίνωμαι συνεργὸς εἰς τὸν θάνατον ἐνὸς προδότου ἢ παραβᾶτου τῆς ἐταιρείας, καὶ ἂν ἦναι ὁ πλησιέστερος τῶν συγγενῶν μου. Ὁρκίζομαι ὅτι δὲν θέλει μετεχειρίζομαι ποτὲ βίαν εἰς τὸ νὰ γνωρισθῶ μετὰ συναδελφόν, ἀλλὰ θέλει προσέχω μετὰ τὴν μεγαλητέραν ἐπιμέλειαν, διὰ νὰ μὴ λανθασθῶ καὶ ὕστερον ἀκολουθήσῃ ἐναντίον τι.

Ορκίζομαι ὅτι, ὅπου θέλει εὖρω συναδελφόν, θέλει τὸν προστρέχω καὶ βοηθήσω μὲ ὅλην μου τὴν δύναμιν καὶ κατὰστασιν· θέλει προσφέρω εἰς αὐτὸν σέβας καὶ ὑπακοήν, ἂν ᾦναι μεγαλύτερός μου εἰς τὸν βαθμόν, ἂν καὶ αὐτὸς ἔτυχε νὰ ᾦναι πρότερον ἐχθρός μου, τόσῳ περισσότερον θέλει τὸν ἀγαπήσω καὶ συντρέξω, ὅσον ἡ ἐχθρα μας ἦτον μεγαλύτερα. Ὁρκίζομαι ὅτι καθὼς ἐμὲ ἐδέχθη ἡ ἐταιρία ἔτζι καὶ ἐγὼ θέλει δέχομαι ἀδελφούς, θέλει μεταχειρίζομαι κάθε τρόπον καὶ ἄργητα ἕως νὰ τὸν γνωρίσω ὅτι εἶναι ἀληθινὸς Γραικός, θερμὸς ὑπερασπιστὴς τῆς πατρίδος μου, ἐνάρετος καὶ καλὸς ἄνθρωπος καὶ ἄξιος διὰ νὰ φυλάττῃ τὸ μυστικόν καὶ νὰ κατηχήσῃ καὶ ἄλλον. Ὁρκίζομαι ὅτι κατ' οὐδένα τρόπον δὲν θέλει ὠφεληθῶ ἀπὸ τὰ μετρητὰ τῆς ἐταιρίας· ἀλλὰ θέλει τὰ στοχάζομαι ὡς πᾶν ἱερὸν καὶ ἐνέχυρον, ἀνῆκον εἰς ὅλον τὸ ταπεινὸν καὶ ταλαίπωρον ἔθνος μας, καθὼς καὶ τὰ λαμβανόμενα καὶ στελλόμενα ἐσφραγισμένα γράμματα. Ὁρκίζομαι ὅτι ποτὲ δὲν θέλει ἐρωτήσω τινὰ τῶν φιλικῶν διὰ νὰ μάθω ποῖος τὸν ἐδέχθη εἰς τὴν ἐταιρίαν, μήτε ἐγὼ θέλει φανερώσω ἢ νὰ κάμω νὰ καταλάβουν τὸν δεῖξαντά με· καὶ ἀνίσως γνωρίζω τὸ σημεῖον εἰς τὸ ἐφοδιαστικὸν θέλει προσποιηθῶ ὅτι δὲν τὸ ἐγνώρισα. Ὁρκίζομαι ὅτι θέλει προσέχω εἰς τὴν διαγωγὴν μου νὰ εἶμαι ἐνάρετος· θέλει εἶμαι εὐλαβὴς διὰ τὴν θρησκείαν μου χωρὶς νὰ καταφρονῶ τὰς ξένας· θέλει δίνω πάντοτε παράδειγμα· θέλει βοηθῶ, συμβουλεύω καὶ συντρέχω τὸν ἀσθενῆ καὶ ἀδύνατον· θέλει σέβομαι τὴν διοίκησιν, τὰ ἔθιμα, τὰ κριτήρια καὶ τοὺς μετόχους τῆς διοικήσεως τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὁποῖον διατρίβω. Τέλος πάντων Ὁρκίζομαι εἰς σέ, ὦ ἱερὰ (πλὴν τρισαθλία) πατρίς μου. Ὁρκίζομαι εἰς τὰς πολυχρονίους βασάνους σου. Ὁρκίζομαι εἰς τὰ πικρὰ δάκρυα, τὰ ὅποια ἔχυσαν καὶ χύνουν τὰ ταλαίπωρα τέκνα σου· εἰς τὰ ἰδικά μου δάκρυα, τὰ ὅποια εἰς ταύτην τὴν στιγμήν, καὶ εἰς τὴν μέλλουσαν ἐλευθερίαν τῶν ὁμογενῶν μου· ὅτι ἀφιερώνομαι ὅλος εἰς ἐσέ, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς θέλει εἶσαι ἡ αἰτία καὶ ὁ σκοπὸς τῶν διαλογισμῶν. Τὸ ὄνομά σου ὁ ὁδηγὸς τῶν πράξεων καὶ ἡ εὐτυχία σου ἡ ἀνταμοιβὴ τῶν κόπων μου· ἡ θεία δικαιοσύνη ἃς ἐξαντλήσῃ ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν μου ὅλους τοὺς κεραυνούς τῆς δικαιοκρίσιος τῆς· τὸ ὄνομά μου ἃς εἶναι εἰς ἀποστροφὴν καὶ τὸ ὑποκείμενόν μου τὸ ἀντικείμενον τῆς κατάρας καὶ τοῦ ἀναθέματος τῶν ὁμογενῶν μου, καὶ ὁ θάνατος ἃς εἶναι ἡ ἀφευκτος τιμωρία τοῦ ἀμαρτήματός μου, διὰ νὰ μὴ μολύνω τὴν ἀγιότητα τῆς ἐταιρίας μὲ τὴν συμμετοχὴν μου.»

Τελειώνοντα τὸν ὅρκον, ἀφίνει τὴν ἀντιγραφὴν του καὶ βάλλει τὸ δεξιὸν χεῖρ ἐπάνω εἰς τὸν ἀριστερόν ὦμόν του καὶ μὲ τὸ ἀριστερόν σηκώνει τὴν εἰκόνα, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὸς βαστά μὲ τὸ δεξιὸν χεῖρ, καὶ ἐκφωνεῖ τὰ ἀκόλουθα:

«Ἐνώπιον τοῦ ἀοράτου καὶ ἀληθινοῦ Θεοῦ, τοῦ καθ' αὐτὸ δικαίου ἐκδικουντος τὴν παράβασιν καὶ παιδεύοντος τὴν κακίαν κατὰ τοὺς κανόνας τῆς φιλικῆς ἐταιρίας καὶ μὲ τὴν δύναμιν, τὴν ὁποίαν ἔδωσαν οἱ μεγάλοι ἱερεῖς τῶν Ἑλευσινίων καθιερώνω τόν· καὶ δέχομαι αὐτὸν διὰ μέλος (καθὼς ἐδέχθη καὶ ἐγὼ) εἰς τὴν ἐταιρίαν τῶν φιλικῶν.» Μετὰ τὴν καθιέρωσιν σβύνεται τὸ

κίτρινον κερίον, καὶ τοῦ λέγεις νὰ τὸ φυλάττῃ ἀσφαλῶς καὶ καλῶς, ἐπειδὴ ἡμπορεῖ καὶ πάλιν νὰ τοῦ χρειασθῇ· καὶ τὸ περισσότερον διὰ νὰ ἔχῃ πάντοτε μάρτυρα τῶν μεθ' ὅρκου ὑποσχέσεών του, προσθέτοντας ὅτι ἄλλην φορὰν θέλεις τοῦ διηγηθῇ τὰ στοιχεῖα καὶ σημεῖα τῶν ἱερέων.»

Καὶ ταῦτα παραβαλλόμενα πρὸς τὰ παρὰ Φιλήμονι (αὐτόθι σελ. 146 καὶ ἐφεξῆς) διαφέρουσιν ἐκείνων.

Ἡ δὲ ἀπόδειξις τῆς καταβολῆς χρημάτων ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ τῆς ἐταιρίας σκοποῦ ἔχει οὕτως αὐτολεξεῖ :

«1821: Ἰανουαρίου 13: Ὑδραν. Ἐλαβα ἀπὸ τὸν καπετὰν Ἀντώνιον Ἰωάννου Κριεζῆ τάλαρα πεντήκοντα, Ν^ο 50, τὰ ὅποια θέλει ἐξαποστεῖλω ἀσφαλῶς εἰς τὴν περιλαβὴν τοῦ κυρίου Κωνσταντίνου Οἰκονομοπούλου κατὰ τὴν ὁρδινίαν τοῦ ἄνωθεν καπετὰν Ἀντωνίου Ι. Κ. Ὅθεν ἔδωσα τὸ παρόν μου εἰς χεῖράς του εἰς ἐνδειξιν.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ.

Ἐὰν δὲ τὴν ἀπόδειξιν τῆς καταβολῆς ἔδωκεν ὁ κατηχητής, ὅπερ καὶ πιθανώτατον, ὁ κατηχητὴς τοῦ Ἀντωνίου Ἰωάννου Κριεζῆ ᾗν ὁ ὑπογεγραμμένος Ἀναστάσιος Κορνήλιος, περὶ οὗ οὐδὲν γινώσκω ἴσως δὲ καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο εἶναι τὸ ὅπερ ὡς ἐταῖρος ἔλαβεν οὗτος, ἄλλου ὄντος τοῦ πραγματικοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

Τὸ δὲ περίεργον ὅτι, ἐν ᾧ καὶ ἡ κατηχήσις καὶ ἡ ἀπόδειξις δὲν εἶναι κρυπτογραφικὰ, ἡ περὶ τούτων σημείωσις εἶναι· ἔχει δὲ οὕτωςιν :

« 3 4 Η 6 3 δ 3 α 3 α. 6 8 ω γ 8 ψ 3
Η α 6 3 4 8 7 4 Ω 3 6 ι 3 γ Ο Η 4 Ω 3 Η
9 8 ψ 3 4 α 3 α β ε 4 Η 6 Η ξ Η 5 6 Η 6 8 α »

ἢτοι μετεννηγεμένα :

« ι κατιχισις το εφοδιαστικον
κε ι τζιφρα κε ι αποδιχισις
του καταβαλματος. »

Πιστεύω δὲ ὅτι τὰ ὀλίγα ταῦτα θὰ γείνωσιν ἀφορμὴ μελέτης ἀκριβεστέρας τῶν πραγμάτων τῆς ἐταιρίας τῶν Φιλικῶν, διότι, ἐφ' ὅσον ἐγὼ γινώσκω, οὐδεὶς ἔγραψε πλὴν τοῦ Φιλήμονος καὶ Ἐμμανουὴλ Ἐάνθου, παρ' οἷς ὁμῶς οὔτε ἀπεικόνισμα ἐφοδιαστικοῦ κεῖται οὔτε τύπος ἀποδείξεως καταβολῆς, ἅπερ πρῶτον νῦν γίνονται γνωστὰ τῷ κοινῷ διὰ τοῦ Ἀπόλλωνος. Περὶ δὲ σκυτάλης οὐδὲ λέξις ἐγράφη, περὶ ἧς, ὡς εἴρηται, γενήσεται λόγος ἐν τῷ Ἀπόλλωνι καὶ συμπαρατεθήσεται καὶ ἀπεικόνισμα τοῦ σχήματος αὐτῆς ἐν ξυλογραφήματι, ὅπως ἐγένετο καὶ τοῦ ἐφοδιαστικοῦ.

PORT ROYAL (Βασιλικὸς λιμὴν)

(συνέχεια καὶ τέλος)

Ὁ Nicole, ὅστις ἐκοινώνει τῶν θλίψεων καὶ τῶν κακουχιῶν τοῦ φίλου αὐτοῦ, καὶ ὅστις μετὰ δυνάμεως τὸν ὑπερήσπιζε πολεμούμενον, τῷ ἔλεγεν ὅτι πρέπει νὰ ἡσυχάσῃ ὀλίγον «Νὰ ἡσυχάσῃς! τῷ ἀπεκρίνατο ὁ Ἀρνώλ, δὲν ἔχεις ὅλην